Sisukord

Käibemaks ja käibemaksu deklareerimine 3
1. Sissejuhatus 3
2. Käibemaksuga seotud seadistused 3
2.1. Käibemaksukoodid 3
2.2. Süsteemi seadistused 3
2.3. Kliendi ja hankija seadistused 4
2.4. Pöördkäibemaksu seadistamine 7
3. Käibemaksuaruanne (käibedeklaratsioon) 9
3.1. Käibemaksuaruande (käibedeklaratsiooni) kirjeldamine 9
3.2. Käibemaksuaruande põhiosa kirjeldamine 9
3.2.1. Käibemaksuaruande päise väljad 10
3.2.2. Käibemaksuaruande ridade väljad 10
3.2.3. Soovitused 13
3.2.4. Sõiduautode arv 14
3.3. Maksuametisse saadetava käibemaksuaruande kirjeldamine (2014-12KMDINF1 jms.) 14
3.3.1. Seadistamine 15
3.3.2. Aruande genereerimine 17
3.4. Käibedeklaratsiooni esitamine 18
3.4.1. Käibedeklaratsiooni automaatne saatmine e-MTAsse 18
Eeltingimused, mis peavad olema täidetud, et saatmine õnnestuks: 19
3.4.2. Manuaalselt käibedeklaratsiooni KMD INF1 faili üleslaadimine 21
4. Käibedeklaratsiooni nupp "TEE KANNE" 21
4.1. Seadistamine 22
4.1.1. Süsteemiseadistused - Finantsi seadistused 22
4.1.2. Käibedeklaratsiooni seadistamine 22
4.2. Kasutamine 22
4.3. Näide 23
5. Käibemaksugrupi käibedeklaratsioon 23
6. Käibemaksuaruande näidiskirjeldus 24

Käibemaks ja käibemaksu deklareerimine

1. juulil 2025 jõustuvate käibemaksumäärade muudatuste kohta leiad täpsemat teavet juhendist Käibemaksu tõus Eestis alates 1.7.2025

1. Sissejuhatus

Definitsioonid, mõisted, lühendid

- **Käibemaksuaruanne** - Directo käibemaksuaruanne koos käibedeklaratsiooni ridadega
- **Käibedeklaratsioon** - riiklik Käibedeklaratsiooni vorm
- **KMD** - lühend riiklik Käibedeklaratsiooni vorm
- **KMK**- käibemaksukood
- **KMS**- Käibemaksuseadus

2. Käibemaksuga seotud seadistused

2.1. Käibemaksukoodid

- määravad käibemaksu summa ja arvestuse müügi- ja ostutehingutel
- mõjutavad käibemaksu konteerimist alamsüsteemide finantskannetes
- koodide abil eristatakse tehinguid käibedeklaratsiooni koostamise (KMD) jaoks

Käibemaksukoode saab häälestada **Raamat > Seadistused > Käibemaksukoodid:**

Täpsemalt vaata käibemaksukoodide häälestamine.

2.2. Süsteemi seadistused

Süsteemi seadistused, mis käibemaksu puudutavad on järgmised:

`Seadistused → Süsteemi seadistused → Finantsi seadistused`

- **Automaatne periodiseerimine** - valikud „Müügiarve, Ostuarve, Kulutus, ka käibemaks“. Võimaldab määrata periodiseerimist dokumendi liigi lõikes. „Ka käibemaks“ lisab periodiseerimiskandele ridadele ka käibemaksukoodi.
- **Käibemaksu koodide erisus** - komaga eraldatud nimekiri. Siia märgitud koodid on käibemaksukoodi kaardil erisuseks valitavad. Kasutatakse, kui antud käibemaksukoodiga tähistatakse toiminguid, mille puhul tuleb riiklikus aruandluses näidata erisusi.
- **Käibemaksu koodide lisainfo** - komaga eraldatud nimekiri. Eesti tingimustes peab olema siin kindlasti valik erikord, sest seda võib tarvis minna KMD INF1 õigeks genereerimiseks. Valik erikord märgitakse kindlasti ära, kui antud käibemaksukoodiga tähistatakse

Käibemaksuseaduses määratud erikorra alusel tehtavaid toiminguid. Näiteks 20% käive KMS §-des 41 ja 42 sätestatud erikorra alusel.

- **Käibemaksu summa jagatakse müügis laiali** - seadistus mõjutab kas ja mille põhjal jagatakse kandel käibemaksu summa laiali (müügi pool), valikud:
  - ei
  - objekti+projekti
  - ridade
  - objekti.
- **Käibemaksu summa jagatakse ostus laiali** - seadistus mõjutab kas ja mille põhjal jagatakse kandel käibemaksu summa laiali (ostu pool), valikud:
  - ei
  - objekti+projekti
  - ridade
  - objekti.
- **Müügi käibemaksu objekt** - siia märgitud objekti kasutatakse müügiarve kandel käibemaksu rea objektina juhul, kui `Seadistused > Süsteemi seadistused > Finantsi seadistused > Käibemaksu summa jagatakse müügis laiali` on valitud kas „objekti+projekti“ või „projekti“ ja KM-koodi küljest puudub objekt.
- **Ostu käibemaksu objekt** - siia märgitud objekti kasutatakse kulutuse ja ostuarve kandel käibemaksu rea objektina juhul, kui `Seadistused > Süsteemi seadistused > Finantsi seadistused > Käibemaksu summa jagatakse ostus laiali` on valitud kas „objekti+projekti“ või „projekti“ ja KM-koodi küljest puudub objekt.

`Seadistused → Süsteemi seadistused → Müügireskontro seadistused`

- **Arve käibemaks on alati tasuda-summa** -
- **Kassaarvel on näha ilma käibemaksuta summa** -
- **Koos käibemaksuga reasumma ümardus, mitu kohta pärast koma** -
- **Müügi käibemaks** - müügi käibemaksu konto. Kasutatakse kande koostamisel juhul, kui käibemaksukoodilt ei leita vastavat kontot väljalt **MÜÜGI KM KONTO**.
- **Viivise käibemaksu kood** - käibemaksukood, mis läheb viivise reale viivisarve tegemisel.

`Seadistused → Süsteemi seadistused → Laekumise seadistused`

- **Laekumine vajab ettemaksu puhul käibemaksu koodi** -
  - ei - kinnitab laekumise dokumendi ettemaksu rea ka ilma käibemaksukoodita
  - jah - kinnitab laekumise dokumendi ainult kui on ettemaksu real käibemaksukood täidetud

`Seadistused → Süsteemi seadistused → Ostureskontro seadistused`

- **Ostu käibemaks**- sisendkäibemaksu konto. Kasutatakse kande koostamisel juhul, kui käibemaksukoodilt ei leita vastavat kontot väljalt **OSTU KM KONTO**.
- **Ostuarve käibemaks on eraldi ajas** - periodiseeritava käibemaksu konto. Võimaldab käibemaksu ostuarvel arvestada ostuarvest erineval ajaperioodil.

2.3. Kliendi ja hankija seadistused

Kliendi- ja hankijakaardil on käibemaksu mugavaks arvestuseks oluline korrektselt ära täita järgmised väljad (lisaks tavapärastele nagu ettevõtte nimi jms.):

KM-maa - valikud: Siseriiklik/EÜ/EÜ 2/EÜ 3/Mitte EÜ/Kontsern. Valik võib olla ka tühi. Määrab ära, **millisesse käibemaksutsooni kuuluvad selle kliendi või hankijaga tehtud tehingud ettevõtte enda käibemaksuarvestuse vaates**, ja selle kaudu käibemaksukoodi automaatse valiku artiklilt või artikliklassilt. Kui ettevõte on mitme maa käibemaksukohustuslane, määrab KM-maa ühtlasi, millise riigi käibedeklaratsioonis tehing kajastub. See on oluline mugavushäälestus, kuid ka väldib vigu käibemaksukoodi valimisel.

Kliendi enda käibemaksukohustuse riiki näitab väli **„KM asumaa“** (nt EE, kui klient on Eestis registreeritud käibemaksukohustuslane, sõltumata tema füüsilisest asukohast).

KM-maa valik **ei mõjuta** üle piirmära arvete lisamist **KMD INF A ja B** osale.

Asumaa - kliendi/hankija asukohamaa ehk sihtriik, kuhu/kust tellimused toimetatakse. Äriregistri päringu kaudu uue kliendi loomisel tuleb asumaa automaatselt. Kui valik jääb tühjaks, loetakse asumaaks „EE“. Asumaa täitmine ei ole alati vajalik, kuna sama nimega registreeritud klient võib osta kaupu erinevatest riikidest. Sellisel juhul tuleb arvele sihtaadressiks tellimusel olev „Sihtriik“. Asumaa täitmine on vajalik Pakendiaruande jaoks.

Asumaa valik **mõjutab** üle piirmära arvete lisamist **KMD INF A ja B** osale.

- Kui valik on **tühi või EE**, siis **lisatakse** arved KMD INF A ja B osale
- Kui valik on **muu riik kui EE**, siis **ei lisata** arveid KMD INF A ja B osale

Näide: Klient on *Eestis käibemaksukohuslane*, aga tal on *Soome aadress*. Kliendi „Asumaa“ on valitud „FI“ ja „KM maa“ on valitud „Siseriiklik“. Antud juhul peab „Asumaa“ olema kas tühi või EE, muidu üle piirmäära arved KMD INF A osale ei lähe.

Tüüp - valikud: Ettevõte/Eraisik/Riigiasutus. Vajalik eelkõige maksuametisse saadetava deklaratsiooni KMD INF A ja B korrektseks koostamiseks.

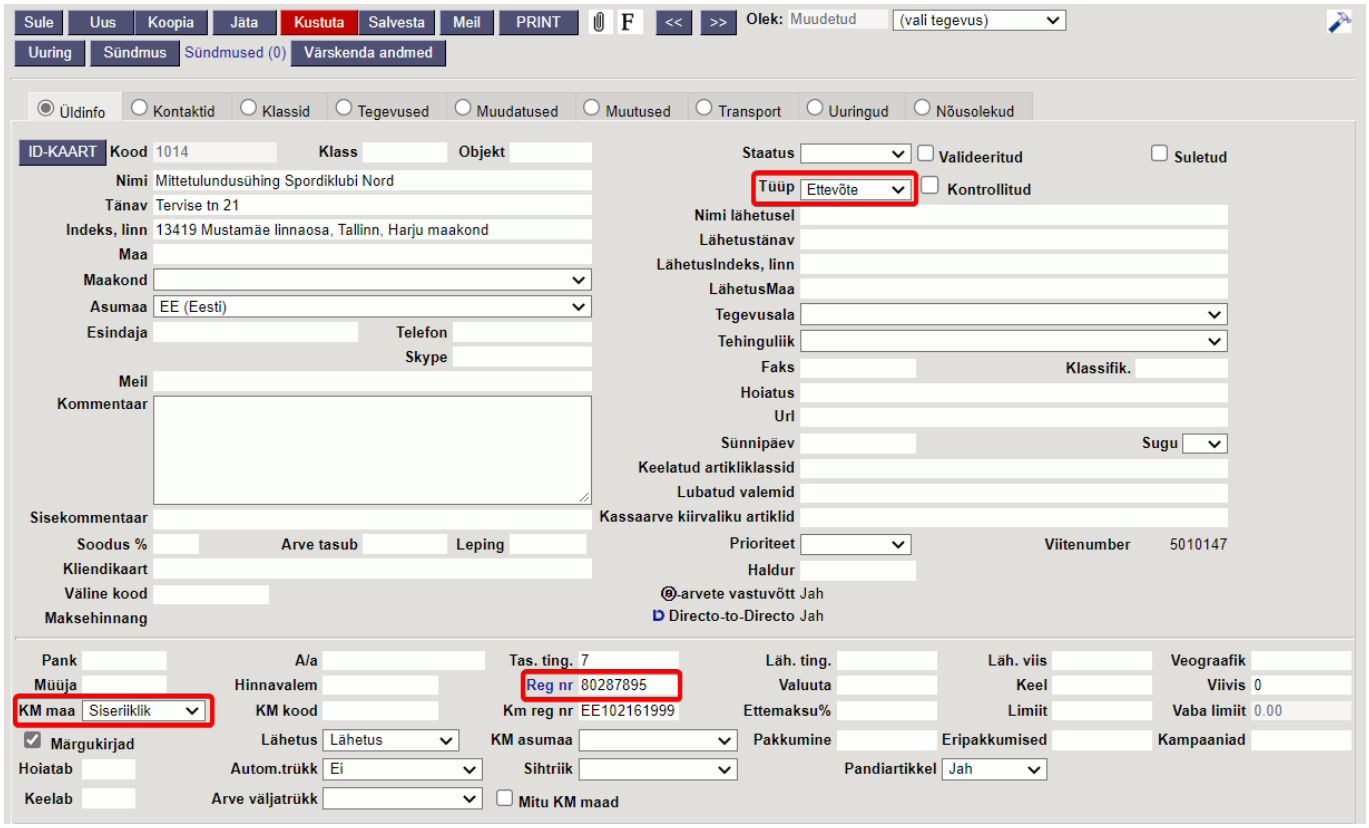
Riigifirmadel asetub käibedeklaratsioonile ja deklareerib enda käibe **Tellija**.

Ettevõtetel asetub käibedeklaratsioonile **Klient**.

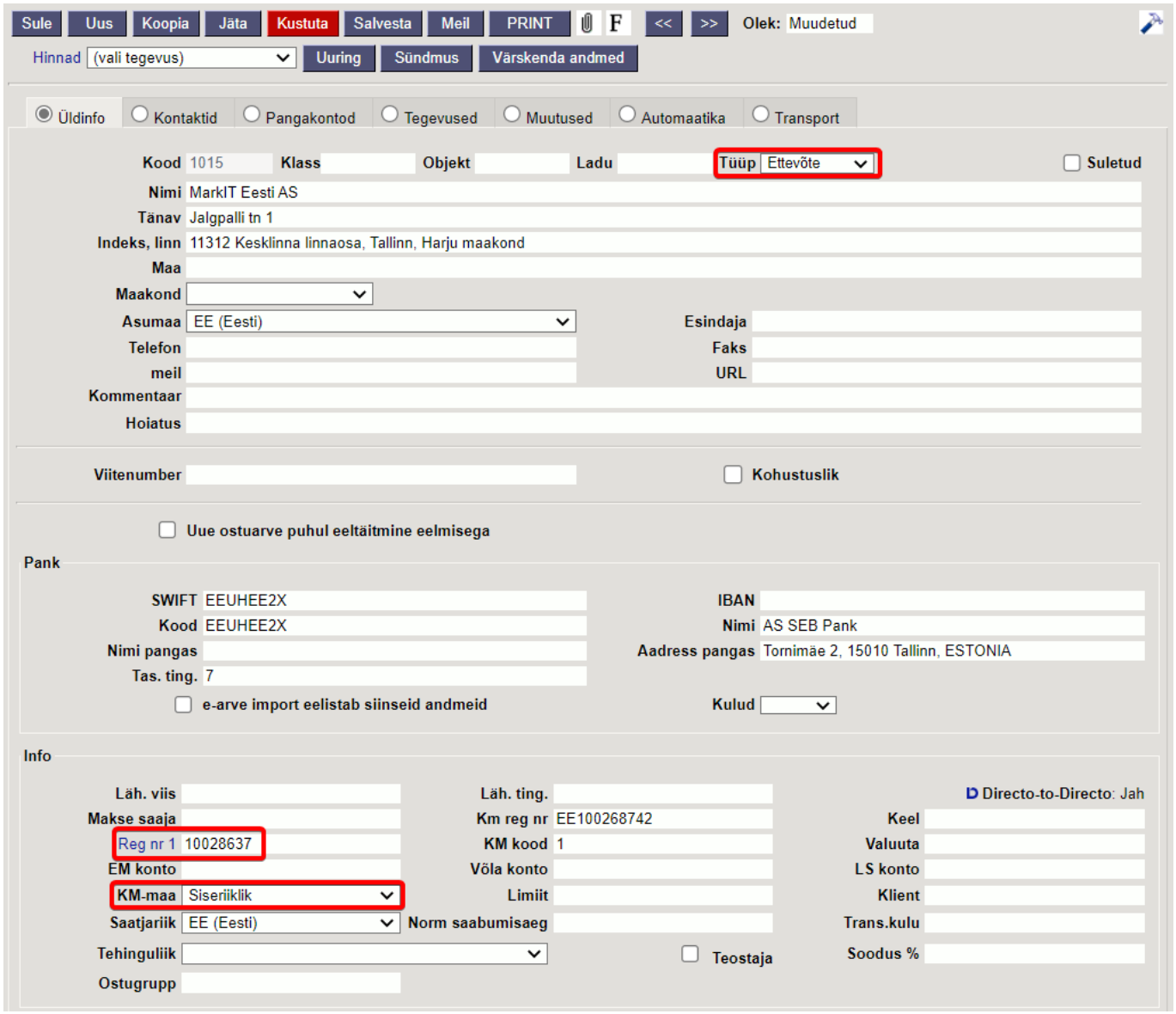
Need kliendid ja hankijad, kellel laieneb KMS § 27 lõige 1/4 - neil peaks kliendi/hankija kaardil panema tüübiks **„Eraisik“**. Sellisel juhul ei lähe selle kliendi / hankija müügi/ostuarved Käibedeklaratsiooni lisa A ja B peale

Reg nr.- registrikood või isikukood. Vajalik korrektselt täita eelkõige klientide puhul, kelle **Tüüp** on „Ettevõte“ ja hankijate puhul, kellega toimingutelt on sisendkäibemaksu arvestatud. Vajalik KMD INF1 esitamiseks.

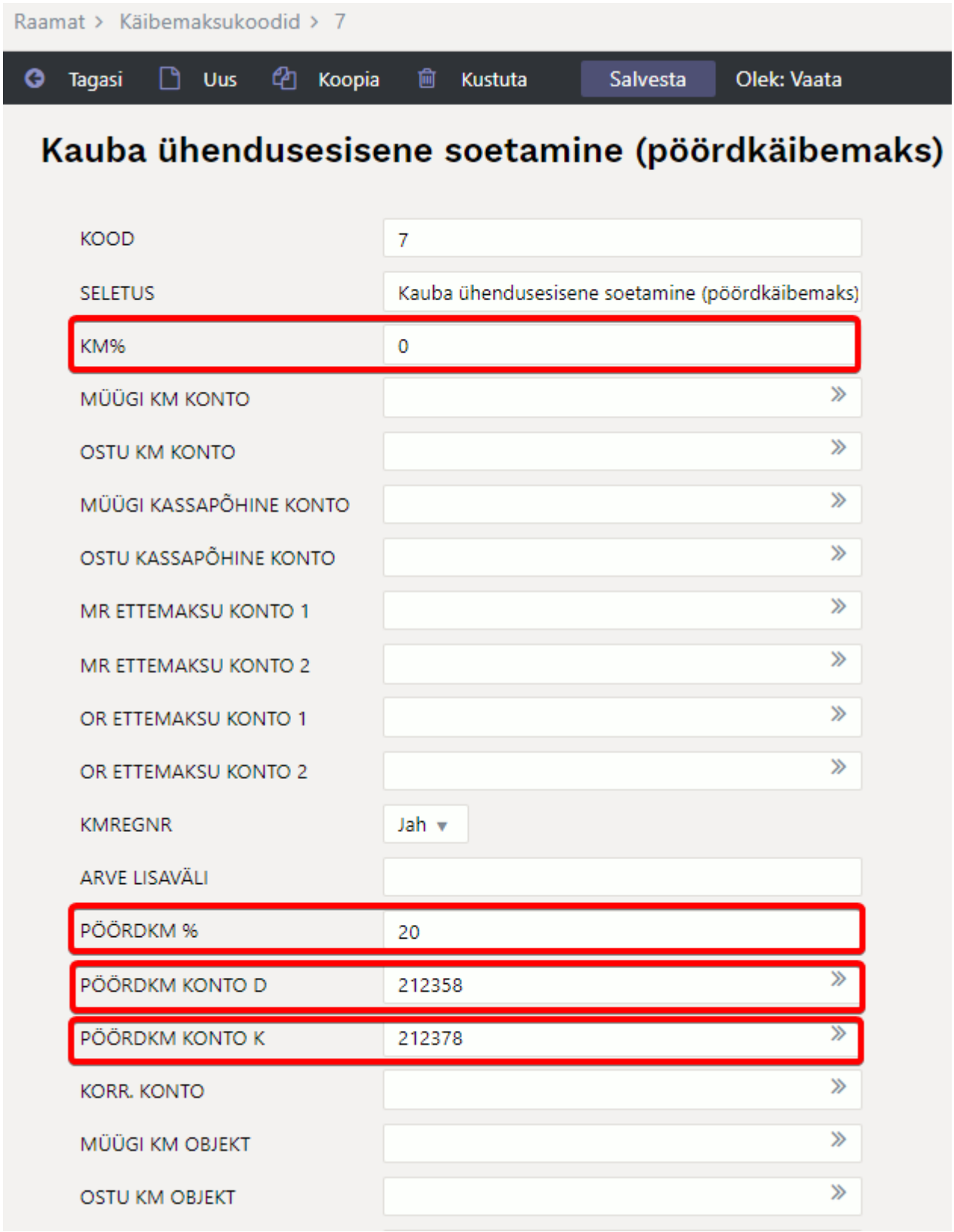
Kliendi kaardi näide

Hankija kaardi näide

2.4. Pöördkäibemaksu seadistamine

Pöördkäibemaksu seadistamiseks tuleb:

- **luua uus Käibemaksukood**: `Seadistused → Raamat → Käibemaksukoodid`. Loodud Käibemaksukood tuleb häälestada järgnevalt:

1. **KM%** - **0** Käibemaksu määr on null (reaalselt tehingule km-i ei lisata)
2. **PÖÖRDKM %** - näiteks 20. Kirjutatakse pöördkäibemaksu arvtamiseks kasutatud käibemaksu protsent (pöördkäibemaksu määr),
3. **PÖÖRDKM KONTO D** - konto, kuhu arvestatakse/kantakse arvestatud pöördkäibemaksu

summa. See konto tuleks kaasata Käibedeklaratsiooni sisendkäibemaksu reale.

4. **PÖÖRDKM KONTO K** - konto, kuhu tasakaalustatakse pöördkäibemaksu deebet rea summa. See saa häälestada samale kontole kui PÖÖRDKM KONTO D, sest Käibedeklaratsioon ei suuda deebet ja kreedit käivet eraldada. PÖÖRDKM KONTO D ja PÖÖRDKM KONTO K koostoimena bilansi mahtu kunstlikult ei suurene.

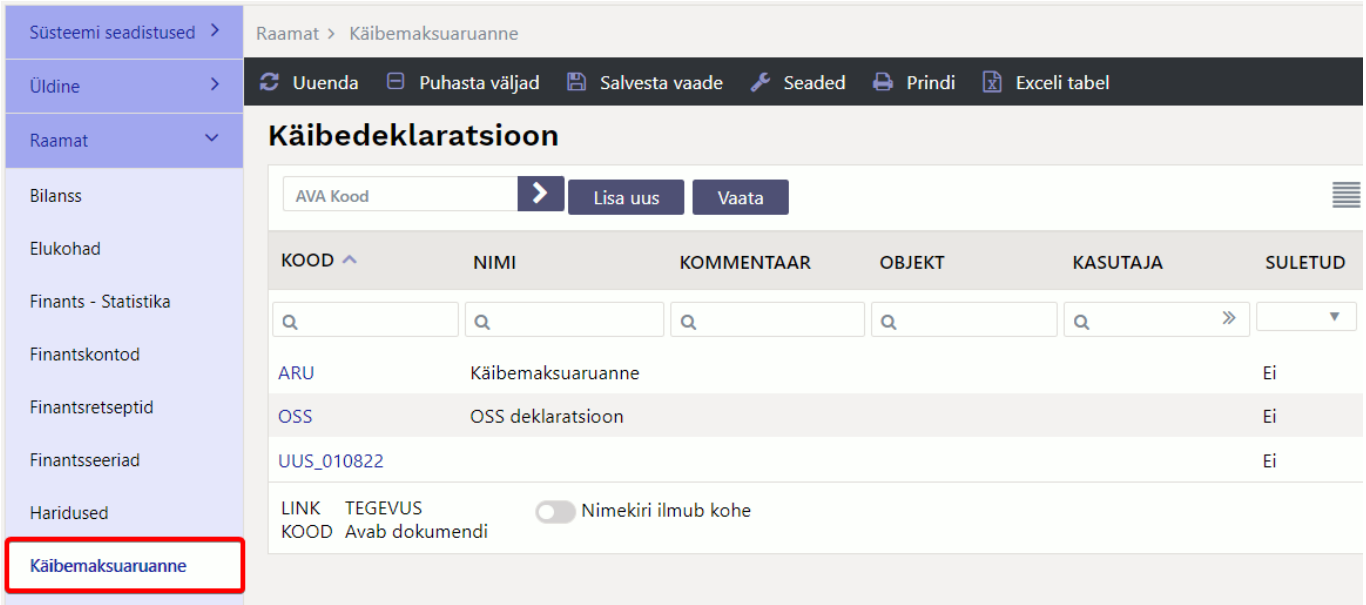
- Loodud pöördkäibemaksukoodi tuleb kasutada Ostuarvete pöördkäibemaksustatud tehingute ridadel. Arve Tasuda summat see ei suurenda, küll teeb käibemaks lisaread Ostuarve kandesse.
- Käibedeklaratsioonis tuleb 20%-ga maksustatud tehingute hulka häälestada ka kulu- ja varakontode vahemik, milledel võib esineda pöördkäibemaksustatud tehinguid ning piirata valik loodud käibemaksukoodiga. Lisaks tuleb sisendkäibemaksu reale lisada konto, mis näidati PÖÖRDKM KONTO D häälestuses.

3. Käibemaksuaruanne (käibedeklaratsioon)

3.1. Käibemaksuaruande (käibedeklaratsiooni) kirjeldamine

Käibemaksuaruande kirjeldusi saab luua ja korrigeerida: `Seadistused → Raamat → Käibemaksuaruanne`.

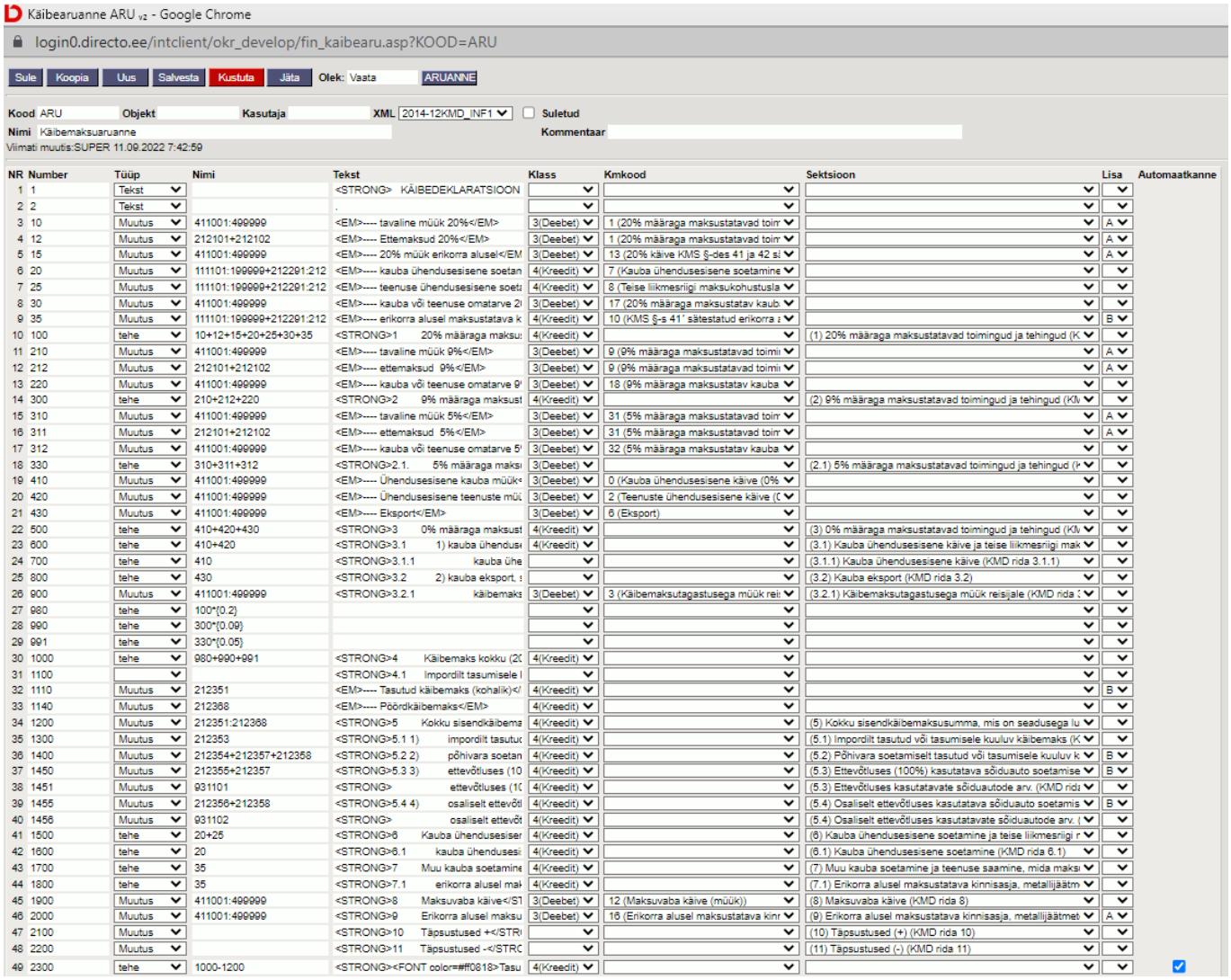
Klikkides valiku peal, avaneb nimekiri olemasolevatest aruande kirjeldustest:

3.2. Käibemaksuaruande põhiosa kirjeldamine

Konkreetse aruande kirjeldus avaneb, kui klikkida selle koodi peal.

Käibemaksuaruande kirjelduse aken:

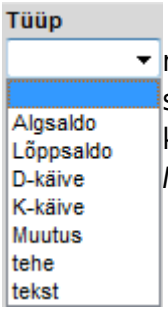
3.2.1. Käibemaksuaruande päise väljad

- **Kood** - aruande tähis.
- **Nimi** - kasutaja poolt antud aruande selgitus.
- **Objekt** - objektipõhiste kasutuspiirangute loomiseks. Kasutatakse kui ühes baasis koostatakse mitu käibedeklaratsiooni.
- **Kasutaja** - Nimeliste kasutuspiirangute loomiseks.
- **XML** - Käibemaksuaruande Maksuametisse saatmise faili vormi valik (hetkel Eestis kehtiv 2014-12KMD_INF1).
- **Suletud** - suletud deklaratsioon, ei saa valida.
- **Kommentaar** - tekstiväli

3.2.2. Käibemaksuaruande ridade väljad

- **NR** - süsteemne reanumber. Kasutaja ise muuta ei saa.
- **Number** - kasutaja poolt antud rea tähis (number). Kasutatakse arvutustehetes ridade väärtustega tehete tegemiseks. Read järjestatakse välja väärtuse järgi väiksemast suuremani. Rea numbritele jätta vahed: 10, 20, 30.... või 100, 200, 300...., et võimaldada vajadusel hiljem ridu vahele luua ilma, et peaks olemasolevaid ridu ümber nummerdama ja tehetes ridade numbreid muutma.

- **Tüüp** - rea tüüp. Määrab kuidas opereeritakse välja **Nimi** sisuga.
- **Nimi** - sisestatakse rea funktsionaalne sisu vastavalt rea tüübile. Vt. Tüüp.

Valikuga Algsaldo; Lõppsaldo; D-käive; K-käive; Muutus- saab rea väljale **Nimi** moodustada loendi(mitte matemaatilise tehte) kontodest, millede vastavad väärtused summeeritakse. Loendi moodustamiseks on võimalik kasutada märke **:** (koolon) saab kirjeldada vahemiku ja **+** (pluss) saab lisada eelnevale üksiku konto või terve vahemiku. *Näiteks: 10901:10908+10911:10918+10921+10931:10938.*

Algsaldo - kasutab kontolt aruande perioodi algsaldot.

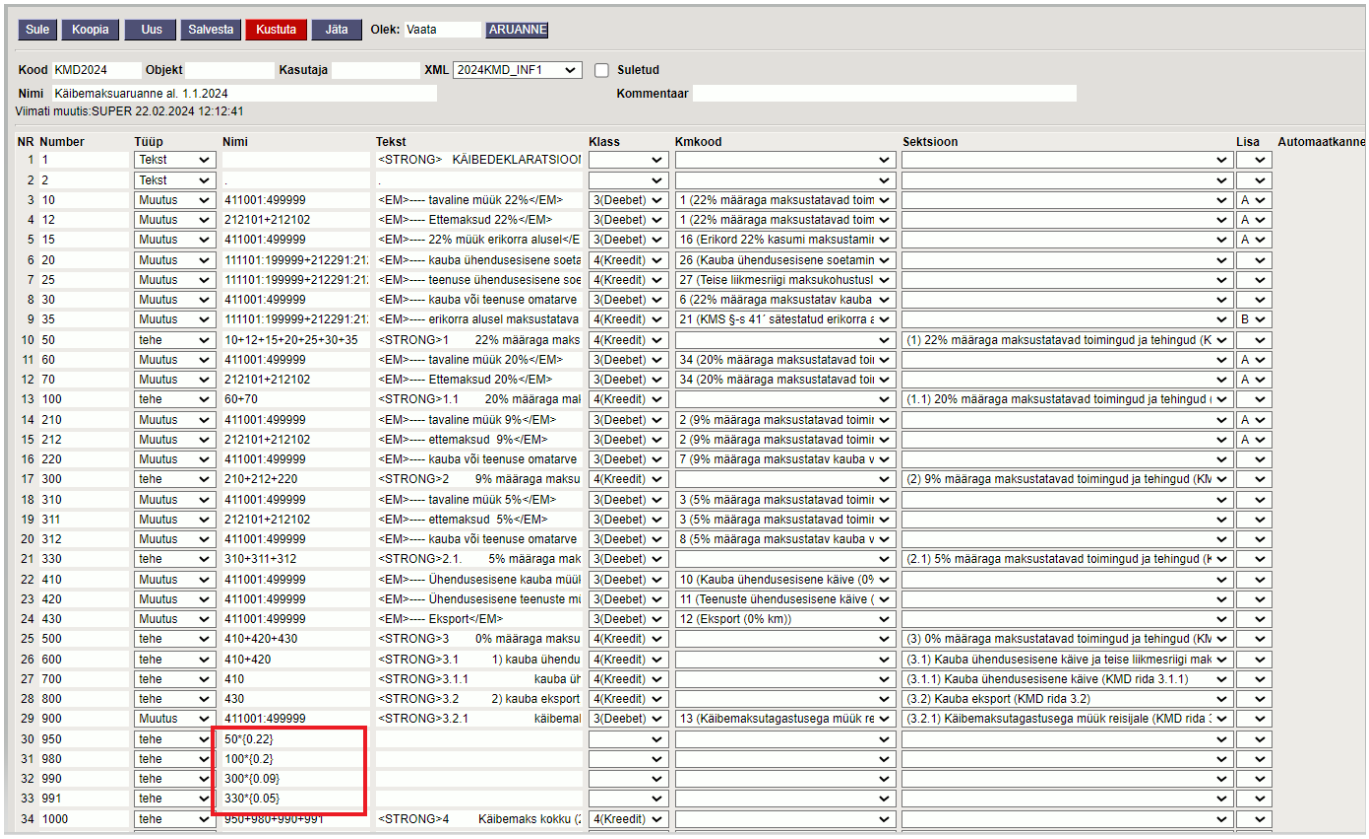
Lõppsaldo - kasutab kontolt aruande perioodi lõppsaldot.

D-käive - kasutab kontolt aruande perioodi deebetkäivet.

K-käive - kasutab kontolt aruande perioodi kreeditkäivet.

Muutus - kasutab kontolt aruande perioodi käivete muutust (deebetkäive miinus kreeditkäive) sarnaselt Kasumiaruandega.

Tehe - rida võimaldab kirjeldada väljale Nimi matemaatilise tehte eelnevate ridade väärtustega. Kasutada saab liitmist, lahutamist, korrutamist ja jagamist. Tehte teguriteks on eelnevate ridade numbrid või konstandid. Ridade numbrid sisestatakse tavaliste numbritena. Konstant ehk kasutaja poolt ette antud kindel arvväärtus sisestatakse loogeliste sulgude { } vahele. Kõik tehted tehakse järjekorras vasakult paremale sõltumata tehte tüübist. Näiteks kirjelduse 100+200/500*{0.21} puhul esmalt liidetakse ridade nr.100 ja nr.200 tulemused, siis jagatakse saadud tulemus rea nr.500 tulemusega ning selle tehte tulemus korrutatakse arvuga 0.21. Sulge jms. kasutada ei saa. Kui tehtes on vaja kasutada mõne teise tehte tulemust, mille puhul tavamatemaatikas kasutaksime sulge, siis on see nn. sulgudes tehe mõttekas kirjeldada eelnevatel ridadel ja lõpptehtes kasutada selle rea numbrit ehk tulemust.
Kui on soov arvutada välja erinevate käibemaksude summad, siis tuleb kajastada need erinevatel ridadel. Näiteks ühel real (rida 950) tehe 50*{0.22}, järgmisele reale (rida 980) tehe 100*{0.2}. Kindlasti ei tohi erinevate käibemaksumäärade tehteid liita kokku ühel real, näiteks nii ei tohi teha: (rida 950) tehe 50*{0.22}+100*{0.2}:

- **Tekst** - rea selgitus, mis esitatakse aruande genereerimisel selle tulemuses (Näiteks pealkirjad, tühjad vaheread jmt). Kui real see väli tühjaks jätta, siis seda rida aruande tulemuses ei kuvata. Selliselt on võimalik teha nn. arvutusridu, mille tulemust pole vaja kuvada aruande tulemuses vaid on vaja kasutada mõne teise arvutuse koosseisus.
- **Klass** - võimaldab pöörata rea tulemuse märki (+ või -). Võimalikud valikud:
  - *tühi* - muudab tulemuse märki s.t. korrutab tulemuse -1'ga.
  - *deebet* - muudab tulemuse märki s.t. korrutab tulemuse -1'ga.
  - *kreedit* ei muuda tulemuse märki, vaid jätab selle nii nagu kontode või arvutuse tulemusena see tuleb.

Reeglid:
Konto kreeditlõppsaldo on negatiivne arv. Konto muutuse leidmiseks lahutatakse deebetkäibest kreeditkäive. Kui kreeditkäive on suurem kui deebetkäive, on tulemuseks negatiivne muutus. Näites müügitulu kajastatakse müügikontode kreeditkäibena ning konto muutus negatiivse numbrina. Et saada Käibemaksuaruande reale positiivne tulemus, tuleb selle rea Klassi väärtuseks valida, kas *tühi* või *deebet*.

Märki saab pöörata ainult konkreetse rea tulemuse esitamise tarvis sama rea piires. Kui selle rea tulemust kasutatakse mõne tehte koosseisus, siis kasutab tehe ikkagi muutmata märgiga tulemust. Näiteks, et müügikäivet kajastav rea tulemus saaks esitatud positiivsena, määrame tema klassiks *tühi* või *deebet* (need muudavad märgi), sest müügikäive suureneb konto kreeditpoolel ning positiivse müügikäibe tulemus kontol on vaikimisi negatiivne arv. Kuid, kui kasutame selle rea tulemust liitmistehtes, kus me ei või tulemuse märki muuta, peame hoopis eelnimetatud rea lahutama, sest tema tegelik väärtus on negatiivne.

- **Kmkood** - võimaldab aruande ridadel, kus kasutatakse kontode loendit (Algsaldo-; Lõppsaldo-; D-käive-; K-käive-; Muutus-tüüpi), piirata tulemust kindla käibemaksukoodi (käibeliigi) järgi. Valida saab enda poolt kirjeldatud käibemaksukoodide vahel. Vt. Käibemaksukoodid.

Sellise Käibemaksuaruande rea puhul:

NR	Number	Tüüp	Nimi	Tekst	Klass	Kmkood
1	100	Muutus	40000:49999	1. 20% määraga maksustatavad toi		1 (20% käive Eestis)

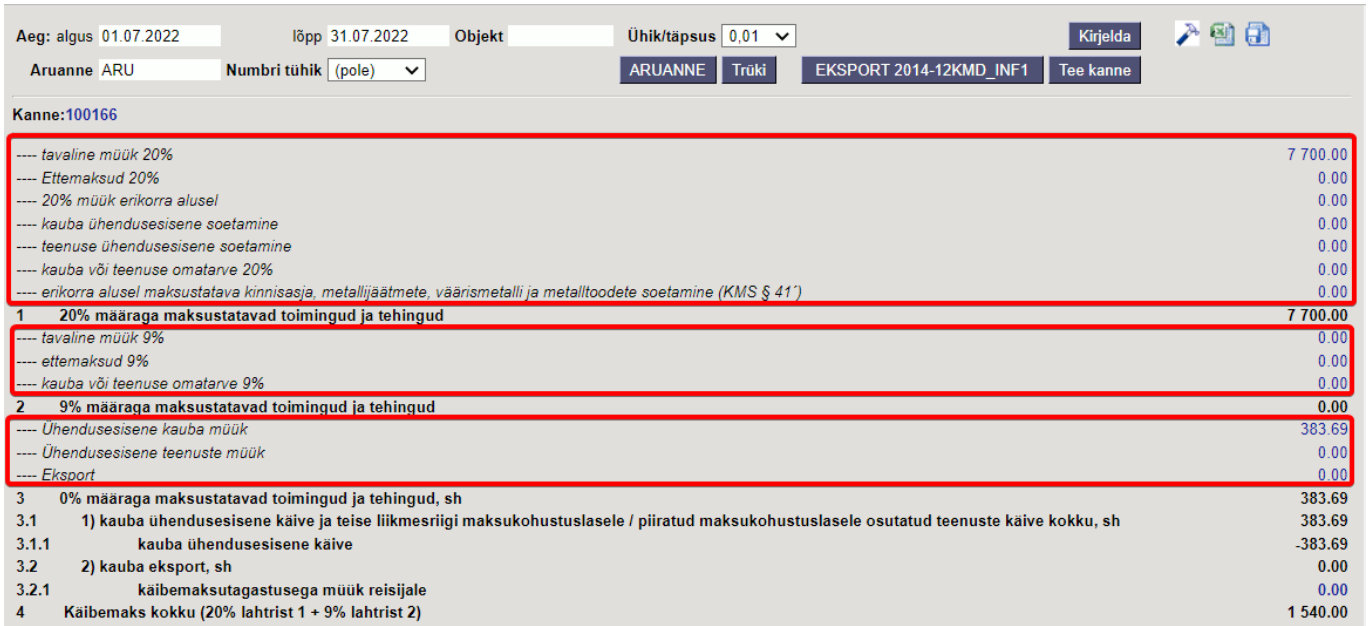
Summeeritakse finantskannetelt kontode 40000 kuni 49999 käibesummad, mille väljal käibemaksukood on „1“.

Aruande kirjeldamise üldine printsiip:

- **Maksustatava käibe leidmiseks ja deklareerimiseks** tuleb kasutada käibemaksukoode. Käibemaksukoodid võimaldavad tähistada erinevaid toimunguliike samade kontode piires.
- **Maksustava käibe deklareerimisel** arvutatakse **maksu arvutamise alussumma**, mitte maksu summa. Eesti KMD-s arvutatakse maksu summa matemaatiliselt alussummast. Arvestatud käibemaksu summa peaks ka vastaval finantskontol kajastuma, aga KMD-s seda ei küsita.
- **Sisendkäibemaksu leidmiseks ja deklareerimiseks** tuleb kasutada finantskontosid, kuhu oleme jooksvalt kandnud sisendkäibemaksu summad. **Sisendkäibemaksu puhul deklareeritakse summasid**, mis on jooksva arvestuse ajal õigeks peetud tagasi arvestada, mitte maksustamise alust (nagu müügi puhul). Käibemaksuaruandes pole seetõttu vajalik sisendkäibemaksu summade ridu käibemaksukoodiga täiendavalt piirata, kuna real kajastatud kontodel on ainult vajalikud summad.

3.2.3. Soovitused

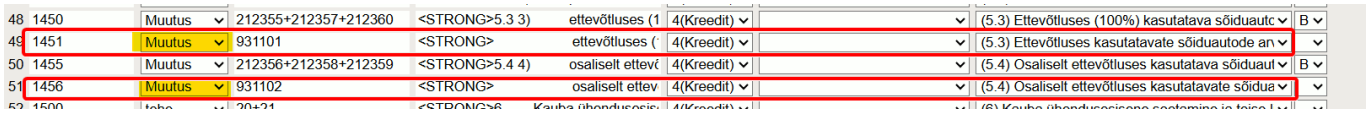
- KMD elektroonilises failis liiguvad Maksuametisse ainult **Sektsioon** tulbas märgitud deklaratsiooni read, abiread ei liigu.
- Iga KMD **Sektsioon** rida saab kasutada ainult ühe korra. Vajadusel liida erinevad read kokku ning lisa valik sellele reale.
- Aruandesse tuleb kirjeldada ning nähtavaks teha endale vajalikke abiridu. Näiteks maksustatav käive koosneb väga eriliigilistest toimingutest, millest osad tulevad müügist osad ka ostust. Abiread aitavad andmeid kontrollida ning vajadusel vigu leida.

3.2.4. Sõiduautode arv

1. Kui sõiduautode kohta koostatakse igakuiselt erisoodustuse kanne
Sellisel juhul tuleb autode arv erisoodustuse finantskande kaudu ning KMD kirjeldusse autode arvu ridadele valida tüübiks **„Muutus“**.

- rida 5.3 – ettevõtluses 100% kasutatavate sõiduautode arv
- rida 5.4 – osaliselt ettevõtluses kasutatavate sõiduautode arv

2. Kui sõiduautode kohta igakuist erisoodustuse kannet ei koostata
Sellisel juhul tuleb autode arvu kohta teha **käsitsi finantskanne** ning KMD kirjeldusse autode arvu ridadele valida tüübiks **„Lõppsaldo“**.

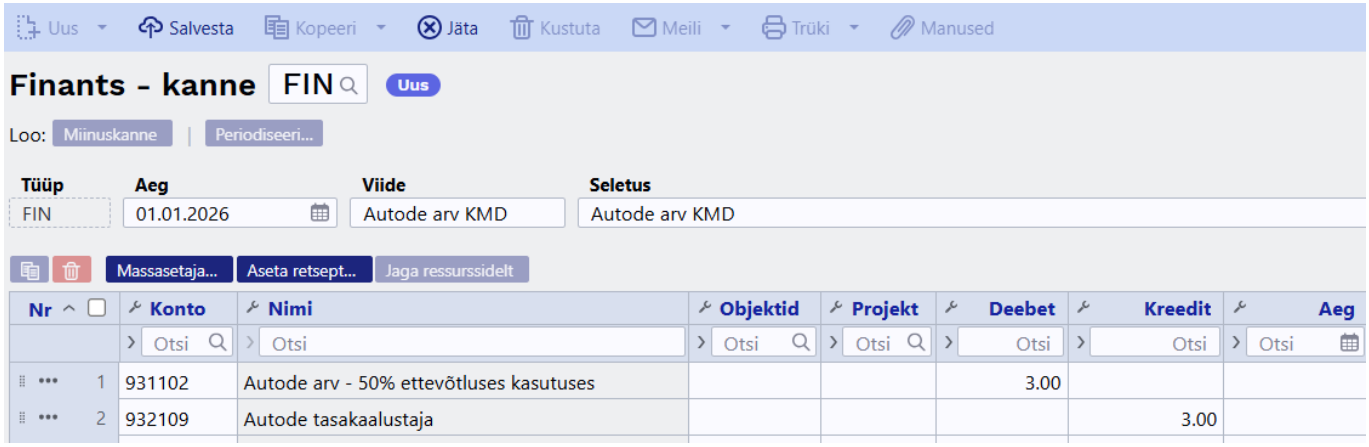

Autode arvu kajastamine finantskandes
Autode arvu kohta tuleb teha eraldi finantskanne, kasutades bilansiväliseid kontosid. Kasutusel peavad olema eraldi kontod järgmiste näitajate jaoks:

Konto nr	Konto nimetus	Tüüp
931101	Ainult ettevõtluses kasutatavate autode arv KMD 5.3	Bilansiväline
931102	Osaliselt ettevõtluses kasutatavate autode arv KMD 5.4	Bilansiväline
931109	Autode arvu tasakaalustaja	Bilansiväline

Kui sõiduautode arv muutub, tuleb teha uus kanne.

Näidiskanne, kui on kasutuses 3 osaliselt ettevõtluses kasutatavat autot:

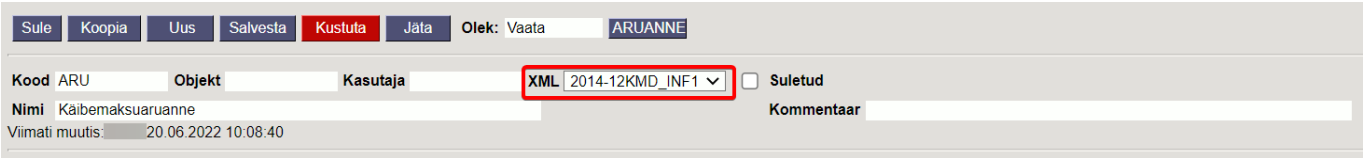

3.3. Maksuametisse saadetava käibemaksuaruande kirjeldamine (2014-12KMDINF1 jms.)

Selleks, et Käibedeklaratsiooni saaks saata Maksuametisse, tuleb valida

- **XML:** vorm (hetkel kehtiv Eestis 2014-12KMDINF1). Valides XML vormi, tekib elektroonilise KMD

(nii failina kui automaatselt) esitamise võimalus.

Vormi valides ja salvestades ilmuvad deklaratsiooni ridade kirjeldusse tulbad

- **Sektsioon** - KMD põhiaruande read
- **Lisa** - KMD INF1 lisad A ja B.

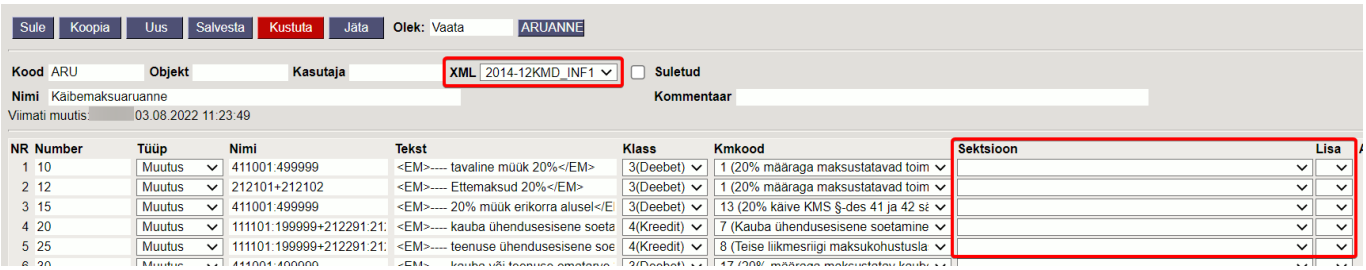
3.3.1. Seadistamine

- **Süsteemi seadistused** alt tuleb määrata piirmäär, millega võrdses või suuremas summas peab olema perioodi jooksul tehingupartneriga tehinguid tehtud, et arvete andmed ilmuksid KMD INF1 A ja/või B osale:

- **Kliendi ja hankija** andmed. KMD INF1 koostatakse nende klientide ja hankijate andmetega, kelle kaardil on väli **Tüüp** „Ettevõte“ ja „Riigiasutus“ ning väli **Reg.nr** on täidetud korrektse registreerimisnumbriga.
- **Käibemaksukoodid**. Oluline on luua piisav hulk käibemaksukoode erinevate toiminguliikide tähistamiseks ja konteerimiseks. Samuti on käibemaksukoodidel oluline õigesti täita väljad **Lisainfo** ja **Erisus**.

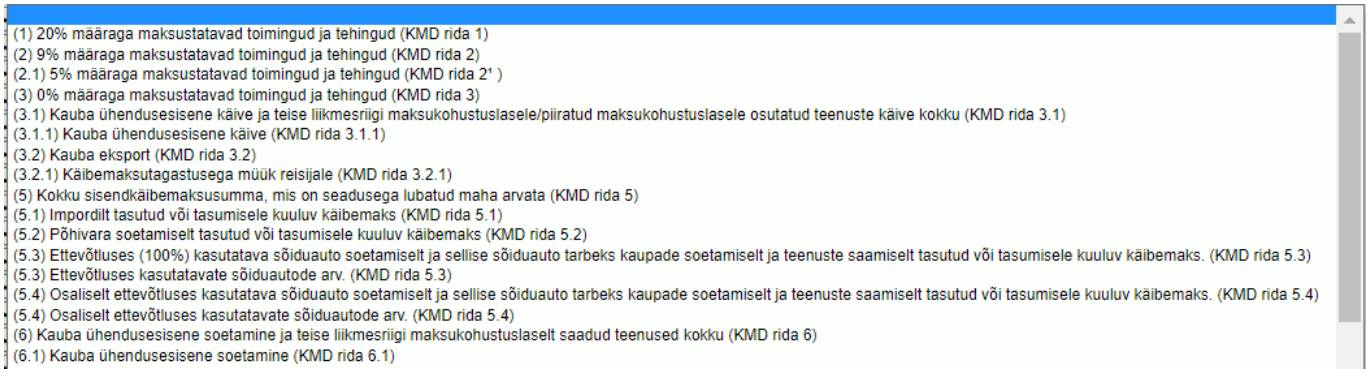
Valides **XML**-i maksuameti faili valiku **2014KMD_INF1** tekivad aruande kirjeldusse täiendavad väljad:

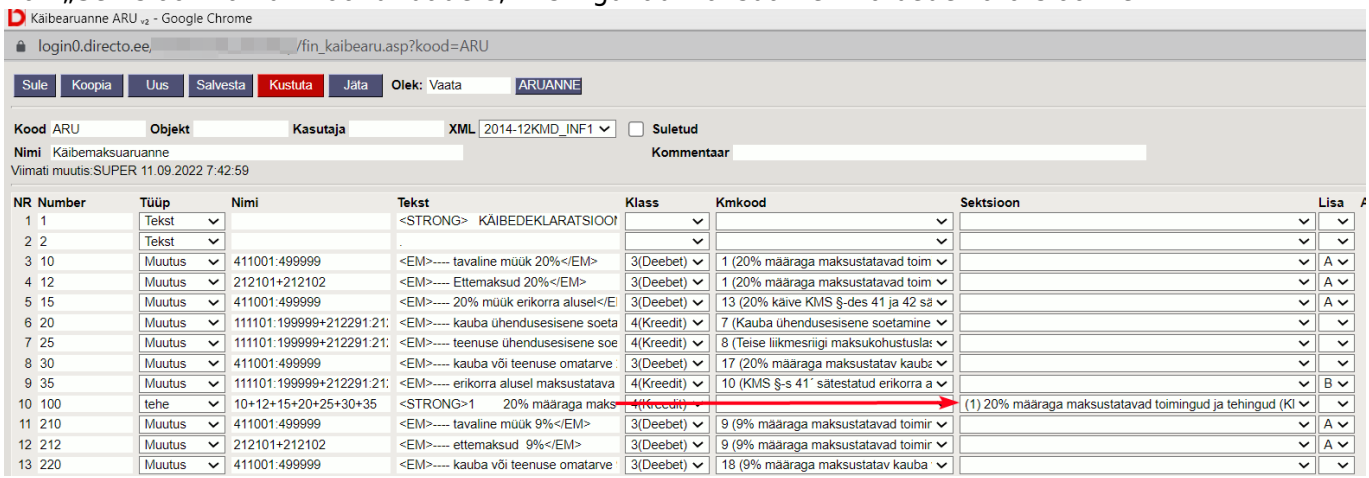
- **Sektsioon**- selle välja abil määratakse, milline Käibemaksuaruande kirjelduse rida vastab ametliku KMD vastavale reale. Kuna KMD INF1 vormi elektroonse deklareerimise võimalusega kaasnes ka KMD põhiosa elektroonse esitamise võimalus, on vaja programmi jaoks määrata, kust leitakse korrektsed väärtused esitatava KMD ridadele. Aruande kirjeldus võib sisaldada kõiksugu abi- ja arvutusridu ning informatsiooni, mis on vajalikud kasutajale, kuid üleliigsed ametliku esitamisformaadi tarvis. Seetõttu ongi vaja defineerida, millistelt ridadelt võetakse

numbrilised väärtused ametlikule deklaratsioonile. Väljale **Sektsioon** saab teha valikud rippmenüüst, mis sisaldab Directo poolt etteantud valikuid. Need valikud vastavad KMD struktuurile:

Sektsioon tulba valikud :

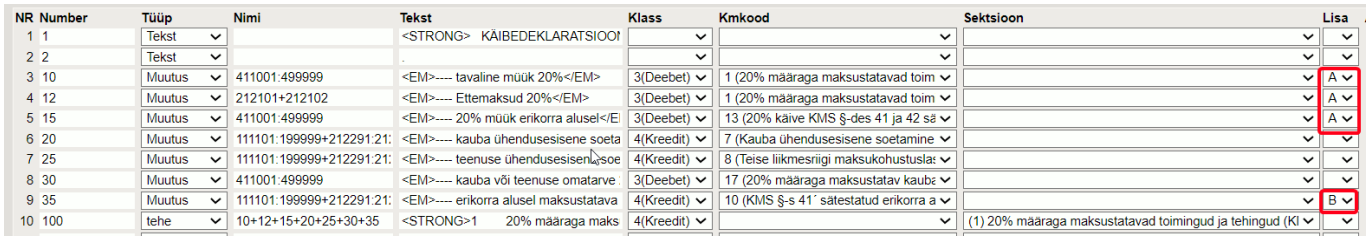

Vali „Sektsioon“ ainult koondridadele, mis liiguvad Maksuameti Käibedeklaratsioonile

- **Lisa**- määrab ära, millistele omadustele vastavaid arveid, ostuarveid ja kulutusi kaasatakse KMD INF1 lisade A ja B sisu leidmiseks. Välja **Lisa** väärtuse saab valida rippmenüüst ning valikud on **A** ja **B**.

Valik A abil määratakse, milliseid käibemaksukoode sisaldavad arved kaasatakse KMD INF1 lisa A kooseisu. Teisisõnu, valik A tuleb teha sellel Käibemaksuaruande real, mis lisab real oleva käibemaksukoodi kaudu vastavad arvete summad aruande põhiosale. Käibemaksukood määrab ära ühe või teise käibemaksu liigi toimimise. Samas, mitmed erinevad käibemaksu liigid või juhtumid deklareeritakse ametlikus KMD-s ühise summana samal real. Aga mitte kõik juhtumid neist ei kuulu lisal A deklareerimisele. Näiteks, 20% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud sisaldavad tavalist müügikäivet ja samas ka omatarvet ning pöördkäibemaksuga maksustatud tehinguid jms. Lisas A kuuluvad deklareerimisele ainult need arved, mis muuhulgas sisaldavad tavalist 20% käivet Eestis ja KMS §-des 41 ja 42 sätestatud erikorra alusel maksustatav käivet. Kuna iga sellise toimingu liigi jaoks on loodud erinev käibemaksukood ning eraldi rida Käibemaksuaruandes, siis väljal **Lisa** ongi vaja märkida valikuga **A** ära need, mis Teie käibemaksukoodide süsteemis tähistavad neid müügitoimingute liike, mida peab deklareerima.

Võib tekkida küsimus, miks peab seda kõike häälestama Käibemaksuaruande, mitte käibemaksukoodi kaudu? Oleks justkui lihtsam? See on kahel põhjusel nii. Esiteks peavad lisa A ja B lähtuma KMD põhiosast ja vastav Käibemaksuaruande versioon koos lisaaruande valikuga moodustavad ühe, mingil ajaperioodil kehtiva, terviku. Teiseks, kui Maksuamet muudab tulevikus KMD või selle lisade reegleid, saab luua lihtsalt uue Käibemaksuaruande vastavate häälestustega ja samas jäävad alles ka eelmised versioonid ning mineviku andmed on väga lihtsalt taasesitatavad sellisel kujul nagu nad omal ajal kehtisid.

Valik B abil määratakse, milliseid finantskontosid sisaldava kandega ostuarved ja kulutused kaasatakse KMD INF1 lisa B kooseisu. Kuna sisendkäibemaksu arvestust on mugavam teha läbi finantskontode, siis siin on võetud lähtekohaks vastava konto olemasolu ostuarve või kulutuse kandel. Rõhutame, et lähtekohaks on kandel, mitte algdokumendil olev konto, sest Käibemaksuaruande põhiosasse jõuab ka summa läbi finantskandel oleva konto, mitte läbi dokumendi konto. See välistab ka vead, mis võivad tekkida, kui ostuarve või kulutuse kandel on kontot muudetud ilma algdokumenti muutmata.

Väljad **Sektsioon** ja **Lisa** ei ole omavahel seoses ja toimivad teineteisest sõltumatult.

3.3.2. Aruande genereerimine

KMD INF1 lisaaruanne genereeritakse automaatselt koos Käibemaksuaruande põhivormiga, kui selle seadistustes on väljale **XML** valitud vastav vorm:

5.2 2)	**põhivara soetamiselt tasutud või tasumisele kuuluv käibemaks**	0.00
6	Kauba ühendusesisene soetamine ja teise liikmesriigi maksukohustuslaselt saadud teenused kokku, sh	**0.00**
6.1	kauba ühendusesisene soetamine	**0.00**
7	Muu kauba soetamine ja teenuse saamine, mida maksustatakse käibemaksuga, sh	**0.00**
7.1	erikorra alusel maksustatava kinnisasja, metallijäätmete ja väärismetalli soetamine (KMS § 41´)	**0.00**
8	**Maksuvaba käive**	0.00
9	**Erikorra alusel maksustatava kinnisasja, metallijäätmete ja väärismetalli käive (KMS § 41´) ning teises liikmesriigis paigaldatava või kokkupandava kauba maksustatav väärtus**	0.00
10	**Täpsustused**	
11	**Täpsustused**	
Tasumisele kuuluv või enammakstud (-) käibemaks (lahter 4 + lahter 4.1 - lahter 5 + lahter 10 - lahter 11)		**252.69**

A-osa ANDMED VÄLJASTATUD ARVETE KOHTA

Aasta 2014 — Maksustamisperiood 10

Nr	Tehingu- partneri registri- või isikukood	Tehingupartneri nimi	Arve number	Arve kuupäev	Arve kogusumma ilma käibemaksuta	Maksumäär	Arvel märgitud kauba ja teenuse maksustatav väärtus *	Maksustamisperioodil vormi KMD lahtrites 1 ja 2 kajastatud maksustatav käive	Erisuse kood
1	10379733	Selver AS	200382	02.10.2014	29.59	20		29.59	
2	10379733	Selver AS	200387	08.10.2014	171.36	20		171.36	
3	10379733	Selver AS	200392	10.10.2014	19.12	20		19.12	
4	10569681	Prisma Peremarket AS	200398	21.10.2014	2000.00	20		2000.00	
5	! 1003	Rimi Eesti AS	200399	21.10.2014	1000.00	20		200.00	
6	! 1003	Rimi Eesti AS	200399	21.10.2014	1000.00	20erikord		800.00	01
7	! 1003	Rimi Eesti AS	200400	21.10.2014	1000.00	20		100.00	
8	10379733	Selver AS	200401	21.10.2014	2000.00	9		2000.00	

B-osa ANDMED SAADUD ARVETE KOHTA

Aasta 2014 — Maksustamisperiood 10

Nr	Tehingu- partneri registri- või isikukood	Tehingupartneri nimi	Arve number	Arve kuupäev	Arve kogusumma koos käibemaksuga	Arvel märgitud käibemaksusumma *	Maksustamisperioodil vormi KMD lahtris 5 kajastatud sisendkäibemaksu summa	Erisuse kood
1	! 1006	Varuosakeskus OÜ	B9593	03.09.2014	503.00		100.60	
2	! 1006	Varuosakeskus OÜ	B9593	03.09.2014	503.00		100.60	
3	10577829	Zone Media OÜ	G3994	23.09.2014	1002.00		200.40	
4	! 1006	Varuosakeskus OÜ	455474	22.10.2014	600.00		100.00	
5	! 1007	Tallinna Ärileht AS	3457937	01.11.2014	1265.00		165.00	

A-osa genereeritakse müügiarvetelt, mis vastavad järgmistele tingimustele:

1. Arve operatsioonikuupäev jääb Käibemaksuaruande perioodi sisse;
2. Arvel olev kliendi **Tüüp** on „Ettevõte“ või „Riigiasutus“;

3. Arve ridadel on mõni käibemaksukoodidest, mis on Käibemaksuaruande seadistustes ära märgitud väljal **Lisa** valikuga **A**.

- Eelnimetatud tingimustele vastavate arvete **Kokku summa** summeeritakse **kliendikoodi alusel**
  - NB! kui soovitakse **reg.koodi alusel**, siis peab olema süsteemiseadistus „Käibedeklaratsiooni lisa regnr järgi kokku“ - jah).
- Eraldi summeeritakse positiivse ja negatiivse kokku summaga arved.
- Kui mõni selline summa ületab Süsteemi seadistustes näidatud piirmäära, siis esitatakse kõik vastava kliendi arved A-osal.

B-osa genereeritakse ostuarvetelt ja kulutustelt, mis vastavad järgmistele tingimustele:

1. Ostuarve või kulutuse operatsiooni kuupäev jääb Käibemaksuaruande perioodi sisse;
2. Ostuarve, kulutuse kandes on kasutatud sisendkäibemaksu kontosid mis on Käibemaksuaruande seadistustes ära märgitud väljal **Lisa** valikuga **B**.

Eelnimetatud tingimustele vastavate ostude **Kokku summa** summeeritakse hankijakoodi alusel (NB! mitte reg.koodi alusel). Eraldi summeeritakse positiivse ja negatiivse kokku summaga arved. Kui mõni selline summa ületab Süsteemi seadistustes näidatud piirmäära, siis esitatakse kõik vastava kliendi arved B-osal.

NB! Müügiarve, ostuarve, kulutuse finantskande kuupäeva ei tohi muuta ilma algdokumendi operatsioonikuupäeva muutmata! Vastasel korral ei pruugi A- ja/või B-osa vastata KMD põhiosale.

Kui tehingupartneri (klient või hankija) reg.kood on kaardil täitmata, siis kuvatakse vastaval aruande väljal kliendi/hankija kood, mille ees on punane hüüumärk. Koodilt saab kaardi avada ja reg.koodi välja korrektselt ära täita. Aruande uuesti genereerimisel kantakse lisatud reg.kood õigesse välja. Sama on ostuarve hankija arve numbriga või kulutuse algdokumendi numbriga. Kui see on puudu, kuvatakse aruandes ! **Puudub**. Sellel hiirega vajutades avaneb ostuarve/kulutus ja saab välja korrektse infoga ära täita.

3.4. Käibedeklaratsiooni esitamine

Kui käibemaksuaruande seadistusel on täidetud XML valik, saab deklaratsiooni esitada elektroonselt nii otse e-MTAsse saates kui ka faili manuaalselt üles laadides.

3.4.1. Käibedeklaratsiooni automaatne saatmine e-MTAsse

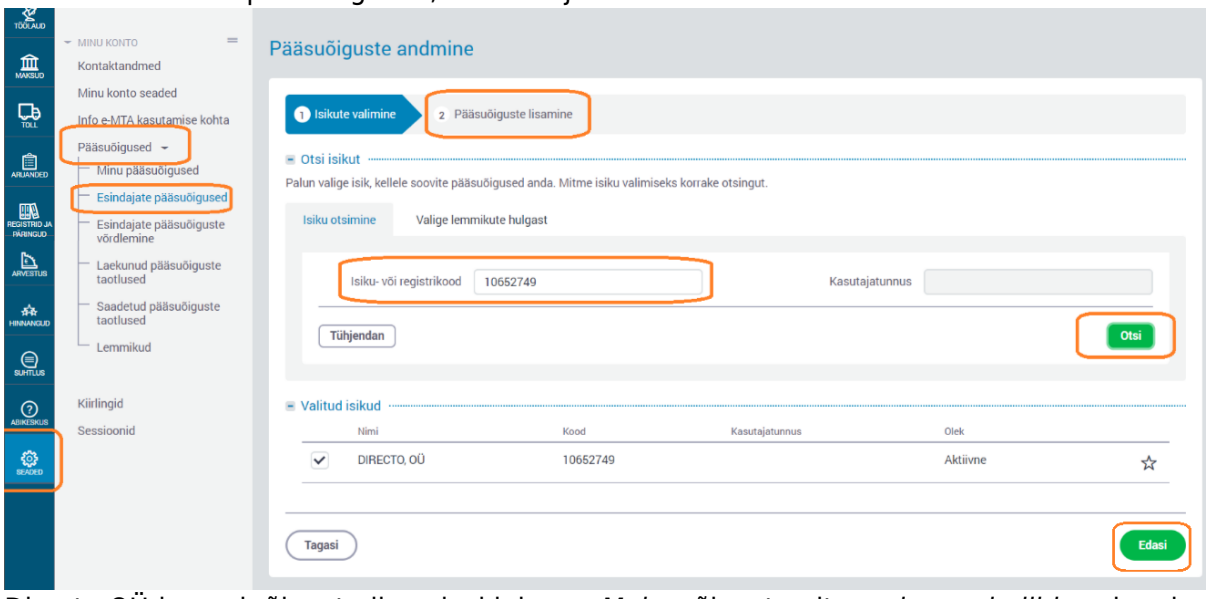
Soovi korral on võimalik käitumist muuta selliselt, et fail saadetakse juba esitatuna. Seda määrab süsteemi seadistus `Käibedeklaratsioon KMD INF1 saadetakse e-MTAsse esitatuna` - JAH.

 Esitatud deklaratsiooni saab vajadusel ka uuesti saata - kehtima jääb viimane saadetud versioon.

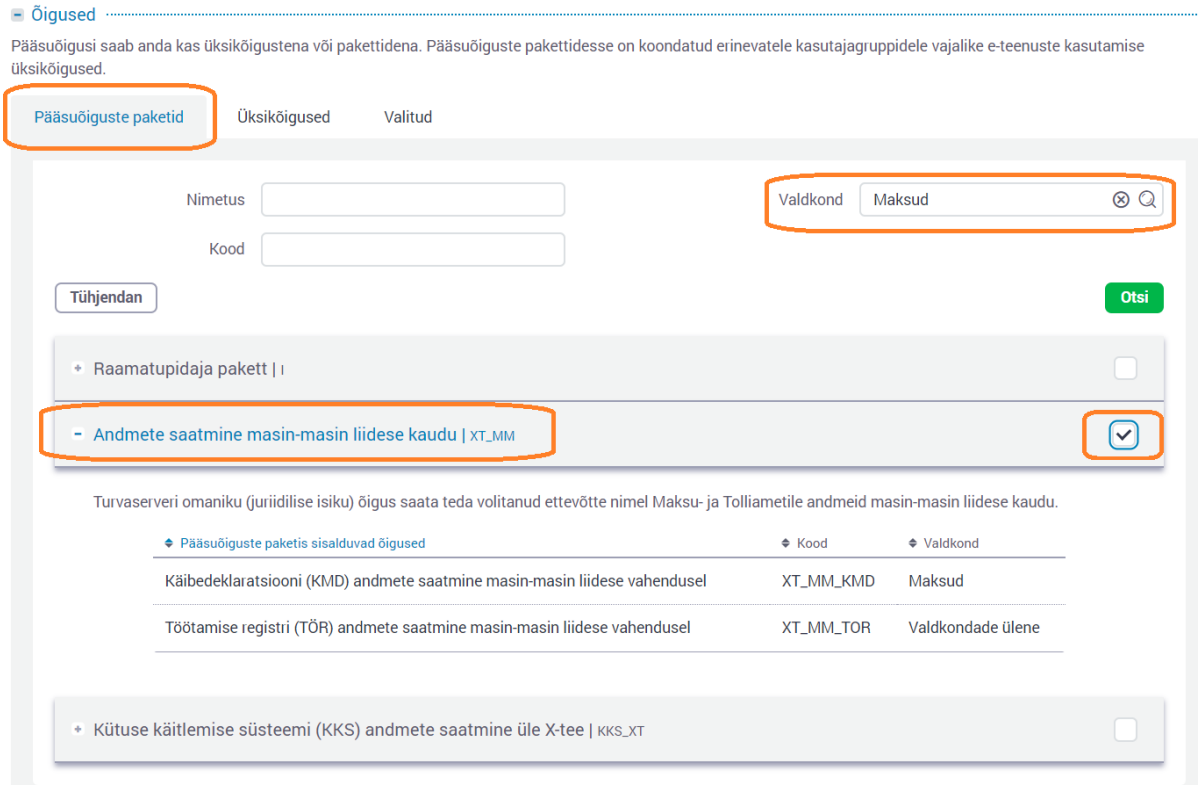
Saatmine toimub reaalajas, kuid andmeid töödeldakse asünkroonselt, nende kohalejõudmine võib võtta aega. Samuti käib asünkroonselt saadetu tagasiside pärimine (iga 15 minuti tagant), seega võib ette tulla olukord, kus saadetu on juba ammu edukalt kohal, kuid tagasiside pole veel Directosse jõudnud

Eeltingimused, mis peavad olema täidetud, et saatmine õnnestuks:

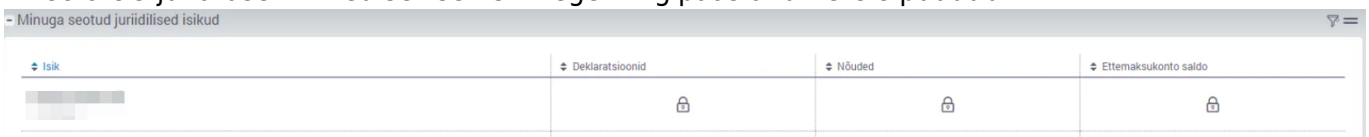
- **e-MTAs:**
  1. Nii Directo OÜ-le (Reg Nr:10652749) kui ka isikule, kes aruannet saadab, peavad olema määratud e-MTAs pääsuõigused, vastasel juhul aruande esitamine ei õnnestu.

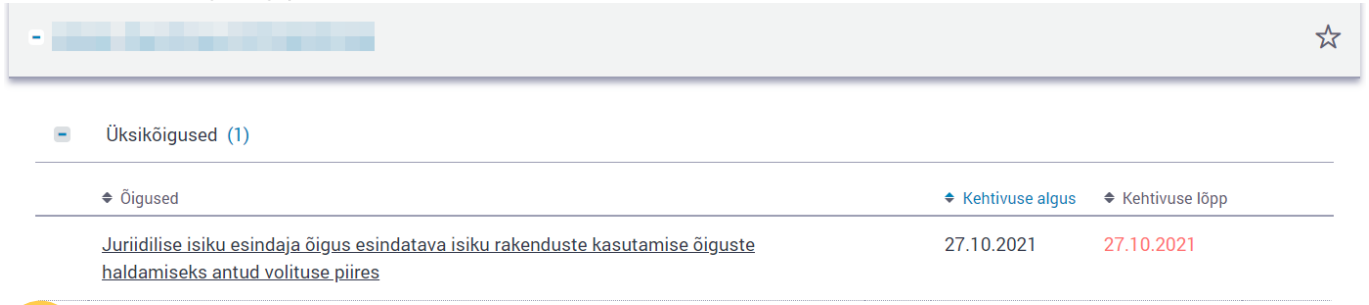
  2. Directo OÜ-le peab õiguste lisamisel lubama *Maksu* õiguste alt *masin-masin liidese* kaudu andmete saatmise

Kui anda õigus Directo OÜ-le, siis lisanduvad praegu automaatselt ka Directo OÜ juhatuse liikmete nimed. Tegemist on e-MTA poolse tehnilise veaga, mida parandatakse (BUG-iga). Kui soovite mittevajalikud juhatuse liikmed eemaldada, kirjutage e-maks@emta.ee. Klientide andmeid näevad Directo OÜ juhatuse liikmed selliselt s.t. tegelik ligipääs andmetele puudub:

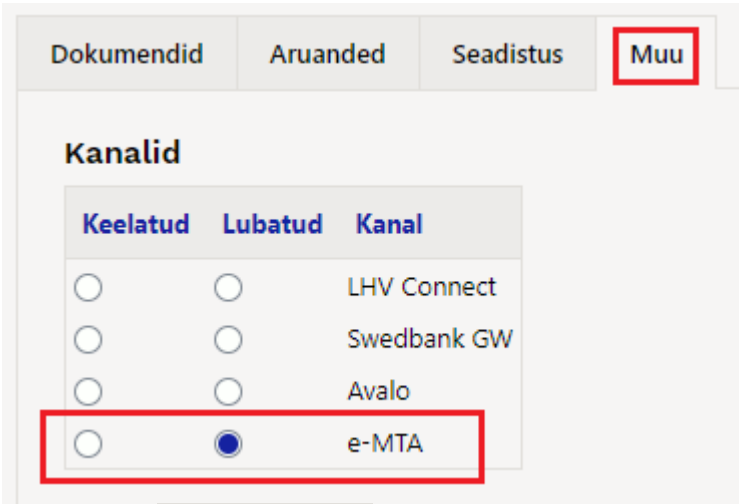

Soovitame Directo OÜ juhatuse liikmete volitused lõpetada, kuigi ka lõpetamata juhul ei oma nad andmetele mingit ligipääsu.

Täpsemate juhiste või küsimuste korral, kuidas e-Maksuametis õigusi anda, palun pöörduge Maksu ja Tolliameti klienditoe poole https://www.emta.ee/eraklient/amet-uudised-ja-kontakt/kontaktid/klienditugi.

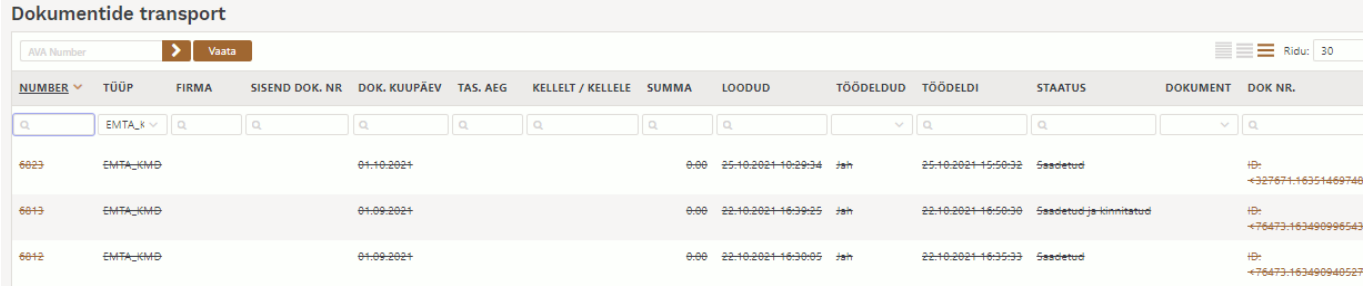
- **Directos:**
  1. Kasutaja peab olema Directosse sisenenud kas ID-kaardi, Mobiil-ID või Smart-ID abil, kuna saatmisel edastatakse e-MTAsse ka saatja isikukood, mille järgi e-MTA omakorda kontrollib, kas kasutajal on õigus aruannet edastada.
  2. Süsteemiseadistus *Käibedeklaratsioon KMD INF1 saadetakse e-MTAsse esitatuna - JAH* saadab e-MTA-sse esitatud deklaratsiooni. Kui soovite ise e-MTA-s kinnitada ja esitada, valige EI. Mõjutab ainult käibedeklaratsiooni saatmist, TSD jaoks seadistust ei ole ning see saadetakse alati esitamata kujul.
  3. Kasutajal peab olema Directos e-MTA kanali õigus, mida saab määrata kasutaja/grupi õiguste alt sakis *MUU*

Tekib nupp Saada e-MTAsse, mida vajutades toimub saatmine. Lingi *Saatmise ajalugu* abil on võimalik kuvada viimased saatmised.

Iga saatmine jätab jälje **Dokumentide transpordi** registrisse. Kirje on suletud (maha tõmmatud), kui

tagasiside on laekunud ning tegevus oli edukas, seega võib antud kirjeid lihtsalt ignoreerida.

KMD saatmisel kasutatakse järgmisi Dokumentide transpordi väljasid:

- **Number** - registrinumber, klikk siin avab terve saadetise XML kujul
- **Sisend Dok.Nr** - Kui aruanne saadeti esitatud kujul, siis kuvatakse siin 1
- **Dok.Kuupäev** - siin olev kuu määrab, mis kuu KMD saadeti
- **Loodud** - saatmise aeg
- **Töödeldi** - tagasiside töötlemise aeg
- **Staatus** - saatmise tulemus. Kui edukas, siis *Saadetud ja kinnitatud*, kui viga, siis veateade
- **Dok.Nr** - saatmise unikaalne tunnus. Klikk siin tulbas avab XMLi saatmise tulemusega - vigade korral saab siit aimu, mis võib valesti olla

3.4.2. Manuaalselt käibedeklaratsiooni KMD INF1 faili üleslaadimine

Käsitsi käibedeklaratsiooni faili üleslaadimiseks : Süsteemi seadistus `Käibedeklaratsioon KMD INF1 saadetakse e-MTAsse esitatuna` - EI.

Fail saadetakse e-MTAsse selliselt, et kasutaja peab lisaks sisenema ka e-MTAsse, et deklaratsioon seal esitada.

1. Arvuta käibemaksuaruanne
2. Aruande genereerimise järel vajuta nuppu:

3. Salvestada aruande fail arvutisse.
4. Sisene e-Maksuametisse
5. Loo aruandeperioodi Käibedeklaratsioon e-Maksuametis
6. Iae fail internetikeskkonnas üles
7. Salvesta, kontrolli ja kinnita

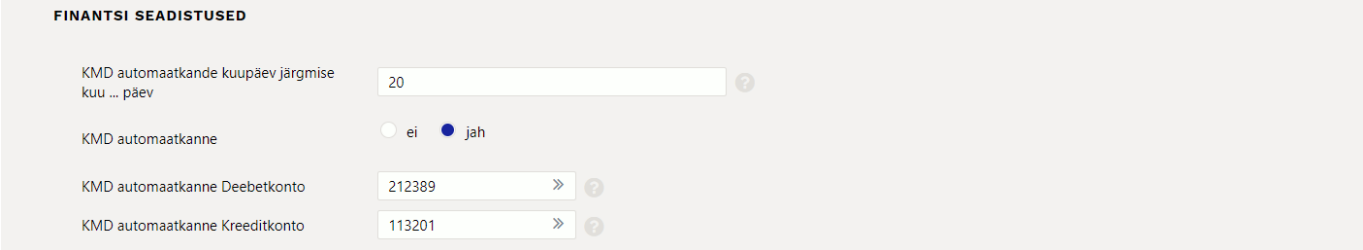
NB! Manuaalselt faili e-Maksuametisse üles laadides ei esitata aruannet lõplikult, vaid eeltäidetakse vajalikud väljad Maksuameti vormil. Üleslaadimise järgselt on võimalik veel aruannet e-Maksuametis täiendada, muuta, kustutada ning lõpuks ka esitada.

4. Käibedeklaratsiooni nupp "TEE KANNE"

Võimaldab Käibedeklaratsioonil koostada automaatselt finantskande - deklaratsiooni järgi tasumisele kuuluva käibemaksu kandmise maksuameti ettemaksu kontole.

4.1. Seadistamine

4.1.1. Süsteemiseadistused - Finantsi seadistused

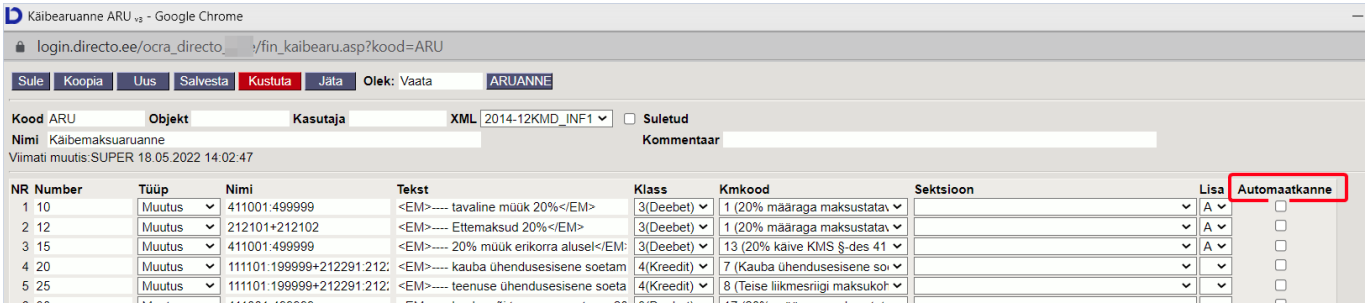
- **KMD automaatkande kuupäev järgmise kuu ... päev** - märgi maksukohustuse tekkimise päev (Eestis järgmise kuu 20 kuupäev)
- **KMD automaatkanne** - valikud
  - **ei** (ei koosta automaatkannet)
  - **jah** (koostab automaatkande)
- **KMD automaatkanne Deebetkonto** - finantskande deebetkonto (Tasumisele kuuluva käibemaksu võla konto)
- **KMD automaatkanne Kreeditkonto** - finantskande kreeditkonto (Maksuameti ettemaksukonto või Maksuameti koondkonto)

4.1.2. Käibedeklaratsiooni seadistamine

Käibedeklaratsiooni kirjelduses tekib lõppu tulp **Automaatkanne**. Vali rida, mille peal on käibedeklaratsioonil summa mis kuulub tasumisele ning tee sellele reale linnuke. Peale rea aktiveerimist kaovad tulbast ära kõik teised valikud.

Kui on vaja rida muuta:

- Deaktiveeri rida (võta linnuke ära)
- Vajuta aruande kirjeldusel salvesta
- Peale salvestamist ilmuvad uuesti kõik tulba ridade valikud
- Vali uus rida (märgi linnuke)
- Vajuta aruande kirjeldusel salvesta

4.2. Kasutamine

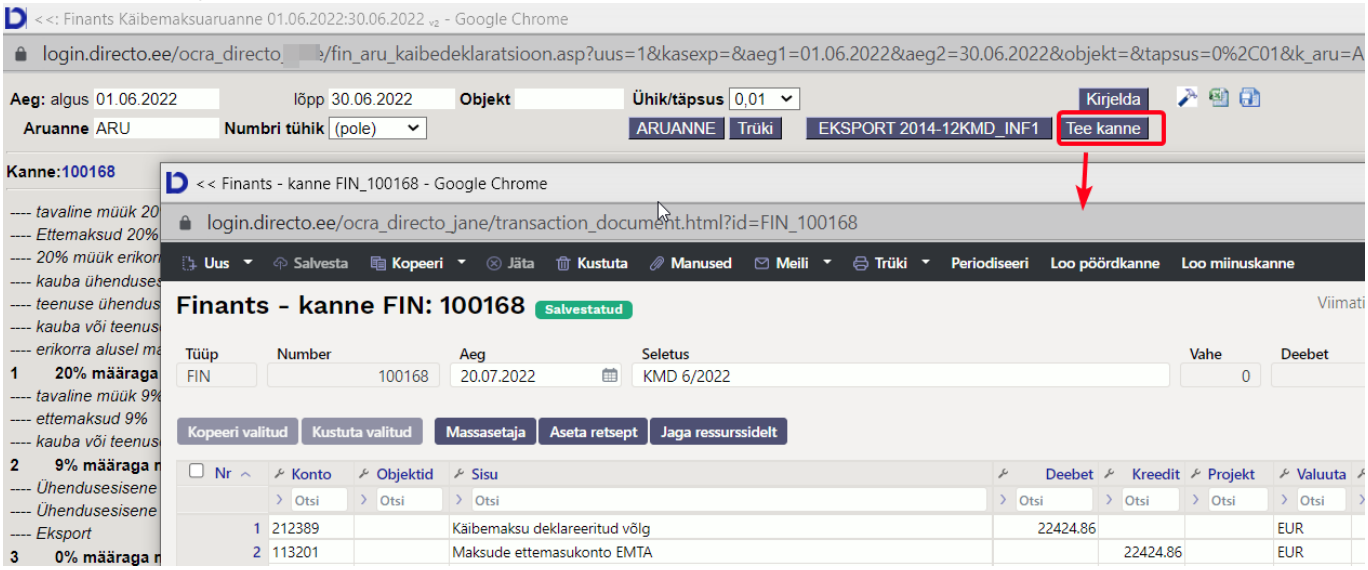

Kui käibedeklaratsioon on välja arvutatud ja üle kontrollitud, saab kuu lõpetamise kande otse deklaratsiooni pealt koostada. Vajutades Käibedeklaratsioonil nuppu Tee kanne, luuakse finantskanne.

- Kui on vaja käibedeklaratsiooni parandada, saab alati kannet üle kirjutada. See tähendab seda, et vajutad uuesti nuppu **Tee kanne** ja kanne genereerub uuesti.
- Kui Käibedeklaratsioon on arvutatud objekti (objektide) järgi, koostatakse finantskanne sama objektiga (objektidega).
- Enne kande loomist peavad seadistused olema tehtud.

4.3. Näide

Juuni 2022 deklaratsiooni finantskanne koostatakse järgmise kuu 20 kuupäeva seisuga (vastavalt seadistuses kirjutatule).

5. Käibemaksugrupi käibedeklaratsioon

Seaduse järgi (KMS § 26 lg 11) esitab käibemaksugrupi esindusisik e-MTAs ema registrikoodi all:

- ühe **ühise KMD põhivormi** kogu grupi käibemaksusummadega kokku
- KMD **INF lisa iga grupi liikme kohta eraldi** (A-osa müügiarved, B-osa ostuarved)

INF esitatakse liikmete kaupa eraldi, kuna grupiliikmed esitavad arveid oma nime ja registrikoodi all ning maksuamet võrdleb INF-i andmeid tehingupartnerite registrikoodide kaudu.

Ühise käibemaksukohuslase korral tuleb grupi liikmete vahelised müügiarved esitada ilma käibemaksuta — selliste tehingute jaoks tuleb luua eraldi käibemaksukood.

Seadistamine
Käibemaksugruppi kuuluvate kõikide ettevõtete (va. esindaja) baasidesse tuleb lisada süsteemiseadistusse:

Kui see seadistus on täidetud, siis:

- genereerib Directo grupi liikme KMD XML-faili ainult INF arveandmetega (A ja B osa) — KMD põhiosa faili ei lisata.
- esindaja baasis genereeritud XML sisaldab nii KMD põhiosa kui INF arveandmeid.

Directo esindaja baasis automaatset kogu käibemaksugrupi summade liitmist ei toimu — esindaja KMD XML sisaldab ainult esindaja enda andmeid. Seetõttu tuleb esindajal e-MTAs KMD põhivormi lahtrid käsitsi täita et need kajastaksid kogu käibemaksugrupi käibemaksusummasid.

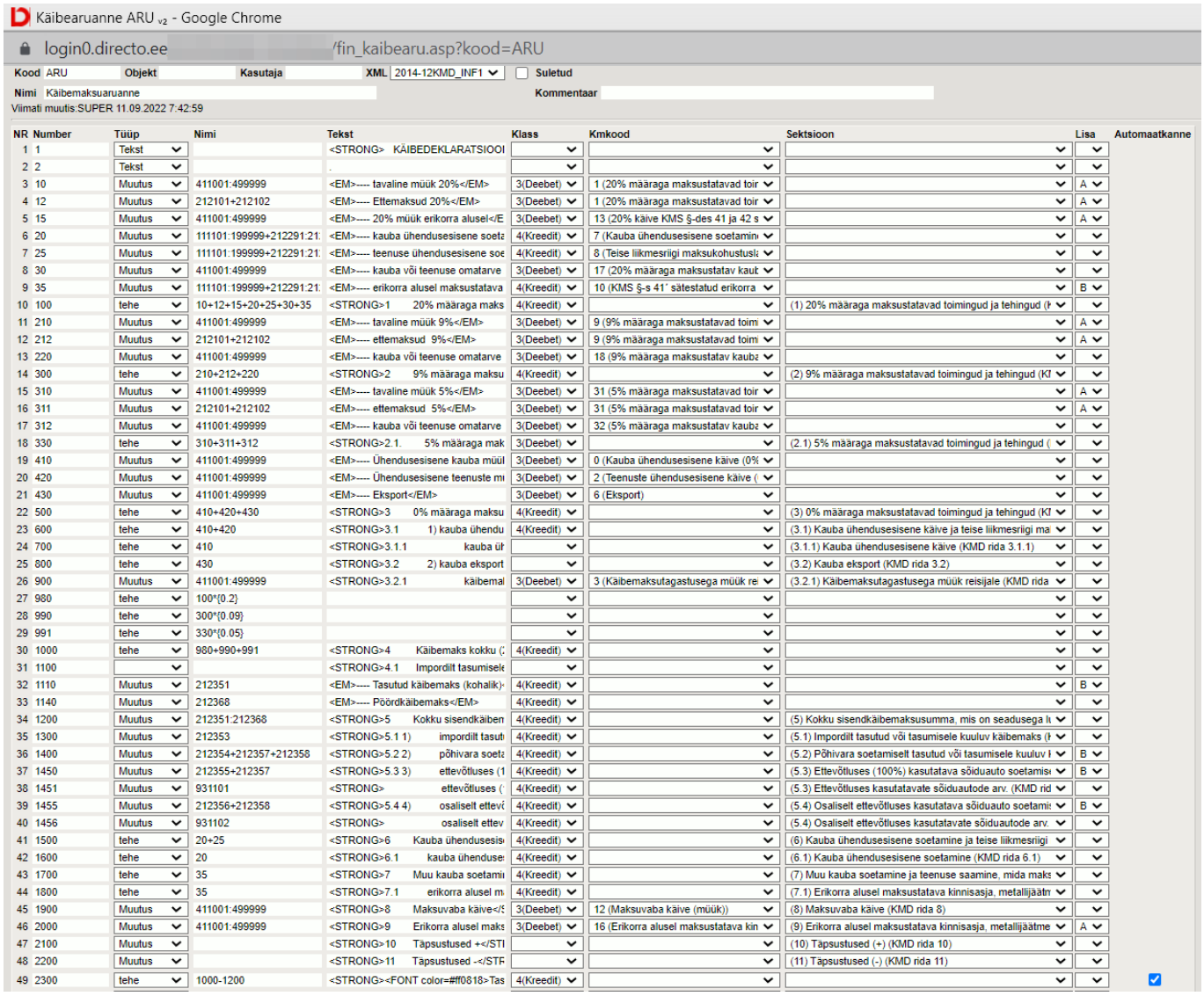
Kuidas Directos failid ette valmistada
Genereeri KMD aruanne tavapäraselt igas baasis ja laadi XML-fail alla:

- Grupi liikmete failid sisaldavad ainult INF arveandmeid (A ja B osa)
- Esindaja fail sisaldab nii KMD põhiosa kui INF arveandmeid

Ära kasuta automaatset KMD nuppu ühegi grupi liikme baasis. Automaatne nupp saadaks deklaratsiooni selle ettevõtte enda registrikoodi alt — käibemaksugrupi puhul peab kõik esitama esindaja e-MTA konto alt.

Failide üleslaadmine e-MTAsse
Laadi kõik XML-failid (iga liikme oma ja esindaja oma) eraldi üles esindaja e-MTA konto alt. e-MTA liidab liikmete INF-andmed automaatselt kokku ning näitab nii esindaja kui kõigi grupiliikmete arveandmed õigesti INF A ja B osas.
Seejärel täida esindaja KMD põhivormi lahtrid e-MTAs selliselt, et need kajastaksid kogu käibemaksugrupi käibemaksusummasid.

6. Käibemaksuaruande näidiskirjeldus

From:
https://wiki.directo.ee/ - **Directo Help**

Permanent link:
https://wiki.directo.ee/et/kaeibemaksu_seadistamine?rev=1783668259

Last update: **2026/07/10 10:24**